

Очитъ на Бога¹⁾

„Азъ съмъ самъ“ — мисли човѣкътъ. „Никой не ме вижда, никой не може да ме обвини“. Погледътъ му гали купчинката злато. Блѣсъкътъ го опиянява. Той отново страховито оглежда стаята, протяга ржцетъ си и прѣститъ му силно сграбчватъ богатството. Заслѣпенъ отъ блѣсъка на златнитъ монети, той не чувствува върху себе си погледа на две скрити, пълни съ скръбъ очи. Въ тѣхъ има гнѣвъ, има и осжждане, но въ всичко това съзира печаль за човѣка, който въ нѣколко минути изгуби вѣчното и божественото въ себе си.

Това сж очитъ на Бога. Тѣ сж винаги съ насъ: въ училище, когато пишемъ, наведени на чиноветъ си, диктовки или решаваме задачи; въ междучасията, когато тичаме и викаме по коридоритъ; въ кжщи; по улицитъ; вечеръ надъ главитъ ни. Когато ние съвсемъ не мислимъ за тѣхъ и бързаме, увлечени въ малкитъ си радости и грижи. Богъ е доволенъ, въпреки че сме го забравили. За Него е достатъчно, ако вечеръ сърдечно, съ скръстени ржце, нашепвайки чиститъ слова на вечерната молитва, мине въ душитъ ни искрица на разкаяние и добро чувство. Ако се спремъ и подадемъ на бедния слѣпъ паритъ, дадени ни за бонбони или кино; ако помислимъ съ участие за нещастieto на нѣкой непознатъ намъ; ако сме радостни, виждайки щастieto на другитъ, тогава очитъ сияятъ отъ радостъ, щастие. Има една много хубава английска легенда за невъзможността на човѣка да се скрие отъ очитъ на Бога:

— Следъ много походи и войни, по всички краища на свѣта, походи, въ които спечелилъ слава и богат-

ство, храбриятъ Сигизмундъ се върналъ въ родния си замѣкъ въ Унгария. Тамъ той за прѣвъ пжтъ, следъ десетъ дълги години, видѣлъ сина си — младъ рицаръ, когото вѣрниятъ приятелъ на Сигизмунда билъ обучилъ въ стрелба съ лжкъ и хвърляне на копие. Синътъ въ нищо не отстжпвалъ на баща си и предъ унгарскитъ войски показалъ голѣма смѣлостъ. Но ето стариятъ войнъ забелязалъ, че рицаритъ и оржженосцитъ имъ желаятъ за вождъ сина му. „Значи така! Тѣ го смѣтатъ за старъ и негоденъ! Нима тѣ сж забравили славнитъ му подвизи, неговата смѣлостъ, когато е влизалъ въ страшни сражения? Нима сж забравили колко пжти ги е спасявалъ отъ явна смъртъ?“ Добре, той ще си отмъсти, но заедно съ стария ще изчезне и младия имъ вождъ!... И една мрачна нощъ Сигизмундъ, благородниятъ освободителъ на покоренитъ, храбриятъ рицаръ, забива мечъ си въ гърдитъ на спящия синъ. Той мисли, че е самъ. Хвърля тѣлото въ рова, и се връща. Но струва му се, че нѣкой другъ е въ стаята. Нѣкой — чито очи сж изпълнени съ страшень гнѣвъ. Той бѣга, сѣнката го следва. Той се скрива въ оржжейната зала и затваря тежкитъ врати следъ себе си. Напразно, очитъ сж все вперени въ него, а укорътъ свѣти въ тѣхъ...

На сутринтъ, когато слънцето позлатило бѣлитъ кули на замѣка, намѣрили стария вождъ, съ студено сърдце, кървава рана въ гърдитъ и отправени къмъ небето очи...

Много престжпления се извършватъ и хората мислятъ, че сж сами. Кой ще ги види? И когато после съвестътъ заговори, мжчатъ се да се успокоятъ: „Но никой не ме видѣ.

¹⁾ Рефератче, четено отъ една ученичка въ Детското Правосл. Христ. д-во при III-та Софийска прогимназия.